

ת"פ 4368/08-14 - מדינת ישראל נגד רמזי רפאתי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4368-08-14 מדינת ישראל נ' רפאתי(עציר)

בפני
בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד חגי פליישמן

המאשימה

נגד

רמזי רפאתי ע"י עו"ד רמי דיין

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ונסיון גניבת רכב.

על פי עובדות הכרעת הדין, ביום 29.6.14, בסמוך לשעה 18:00, עלה הנאשם יחד עם אדם אחר בשם ראמי אברהם (להלן: **ראמי**, השניים יקראו יחדיו: **המעורבים**), למונית בה נהג מצליח כהן (להלן: **המתלון**). המעורבים סיכמו עם המתלון כי יסיעם לבית חנינא בעבור 100 ש"ח. כאשר הגיעו לבית חנינא, ביקש הנאשם מהמתלון לקחתם אל תוך השכונה, אך המתלון סרב, משום שחשש להכנס לשכונה ערבית לא מוכרת. הנאשם הפציר במתלון להסיע אותו ואת חברו עוד כברת דרך, משום שהימים היו ימי צום הרמדאן, והשניים עייפים בשל הצום וחום היום. המתלון הסכים לבקשה והסיע את המעורבים עוד כברת דרך ועצר במקום שקט, על מנת להורידם מבלי להפריע לתנועה.

בעת שקיבל המתלון מהנאשם את דמי הנסיעה, הסיר לפתע הנאשם את משקפי השמש של המתלון וריסס על עיניו חומר, ככל הנראה גז מדמיע, אשר גרם לו לצריבה עזה וטשטוש ראייה. מיד לאחר מכן הכה הנאשם את המתלון באגרופים בפניו. ראמי, אשר ישב מאחור, יצא מן המונית, פתח את דלת הנהג, הכה את המתלון ומשך אותו החוצה. הנאשם התיר את חגורת הבטיחות של המתלון, בעט בגבו ובמותנו ודחף אותו אל מחוץ למונית באמצעות רגליו.

לאחר שהוציאו המעורבים את המתלון מן המונית, התיישב הנאשם במושב הנהג וניסה להתחיל בנסיעה. בשלב זה, המתלון התאושש מעט והוציא את מפתחות המונית ממתג ההתנעה. המעורבים המשיכו להאבק במתלון ולהכותו, אך כאשר הבינו כי לא יוכלו לגנוב את המונית ברחו מהמקום.

כתוצאה מן המעשים נגרמו למתלון חבלות בגופו, צריבה עזה ואדמומית בעיניו וטשטוש ראייה.

בשל מעשיו המתוארים למעלה הורשע הנאשם בעבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ונסיון גניבת רכב.

להשלמת התמונה אוסיף, כי המעורב הנוסף, ראמי אברהמים, לא אותר על ידי המשטרה למרות מאמצי החוקרים - ועל כן לא הוגש נגדו כתב אישום.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה עתר להשית על הנאשם עונש של שש שנות מאסר בפועל. בטעונו הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם, פגיעתם בערכים מוגנים של שלמות הגוף והקנין, הפגיעה שנגרמה למתלון בשל תקיפתו ועברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר הורשע במספר מקרי שוד מוניות.

במסגרת הבאת הראיות לעונש הגיש ב"כ המאשימה את גליון הרשעותיו של הנאשם וכן העיד את המתלון, אשר מסר כי מאז הארוע הוא סובל מסיוטים וכאבים, אשר גרמו לירידה בהכנסותיו.

ב"כ הנאשם ביקש להשית על הנאשם עונש מתון. במסגרת טיעונו הפנה לכך שהנאשם גדל בסביבה קשה, לכך שהוא בקשר זוגי עם צעירה והשניים מבקשים להתחתן ולכך שבני משפחתו של הנאשם מוקיעים את מעשיו. עוד טען, כי הנאשם קיבל אחריות מסוימת למעשיו, בכך שקשר עצמו לארוע. כן הפנה לכך שנזקיו הנטענים של המתלון לא הוכחו בתיעוד רפואי או חשבונאי.

במסגרת טיעונו הגיש ב"כ הנאשם פסיקה רבה, לתמיכה בעתירתו להשתת עונש מתון.

הנאשם ביקש לנצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו הביע צער על מעשיו, אך שב וטען כי לא היתה לו כוונה לגנוב את המונית.

מתחם העונש ההולם

מעשי הנאשם נמצאים ברף החומרה הגבוה של העבירות אשר יוחסו לו: שני המעורבים חברו יחדיו, על מנת לגנוב מונית והצטיידו בתרסיס גז לשם ביצוע הגניבה. לשם הגניבה, ריסס הנאשם את המתלון בגז מדמיע ושני המעורבים היכו את המתלון באלימות רבה. במעשיו פגע הנאשם במספר ערכים חשובים, עליהם מצווה בית המשפט להגן:

הנאשם פגע בגופו של המתלון, בכך שריסס את עיני בגז מדמיע, דבר אשר תואר על ידי המתלון במלותיו: **"חשבתי שהוא נתן לי שתי בוקסים בעיניים ופיצץ לי אותם"**, וכן בעט בו ודחפו מהמונית, בעוד שותפו ראמי מכה אותו. כתוצאה נגרמו למתלון חבלות של ממש.

הנאשם פגע בכבודו של המתלון ובשלוות נפשו. נאמנים עלי דברי המתלון בעדותו במסגרת ישיבת הטעונים לעונש, כי מאז הארוע הוא סובל מסיוטים ומכאבים. המתלון הותקף באלימות אגב עבודתו, ולא יכול להיות ספק כי מדובר בארוע טראומתי, מהבחינה הגופנית והנפשית. כך גם נאמנים עלי דבריו, כי הפחית שעות עבודתו בשל הארוע ועל כן נפגעה הכנסתו. לא ראיתי לגרוע ממשקל דבריו משום שלא נתמכו בתיעוד רפואי או חשבונאי.

הנאשם ניסה לפגוע בקניינו של המתלון ולגנוב את מוניתו. אמנם הנאשם לא הצליח במזימתו, אך זאת רק בשל תושייתו של המתלון.

ענין אחר המשווה לארוע חומרה, הוא העובדה שקדם למעשה תכנון. הדבר נלמד מההצטיידות המעורבים בתרסיס גז

מדמיע לשם ביצוע העבירות ופיתויו של המתלונן להגיע למקום מבודד ושקט, לשם ביצוע העבירה.

נתון מחמיר נוסף הוא בחירת הקרבן. נהגי מונית עובדים במלאכה קשה ושוחקת, אשר אין שכר רב בצידה, תוך שהם חשופים לסכנות הדרך. לא אחת הם נופלים קרבן לעבירות על ידי נוסעים, דוגמת הנאשם. נפסק בהקשר זה בע"פ 1885/07, נאיף נ' מדינת ישראל:

נהגי מוניות הפכו בשנים האחרונות טרף קל למעשי שוד, הואיל ונאסר עליהם לבחור את נוסעיהם, ולא אחת מנוצלת עובדה זו על ידי אנשים חסרי מצפון כדי להסיעם למקומות מבודדים שם הם תוקפים את הנהגים, מאלצים אותם לברוח על נפשם, וגונבים את רכביהם. זו התנהגות שחומרתה רבה, ולא אחת פסקנו כי יש להשית בגינה תקופות מאסר ממושכות, במטרה להבהיר לכל את המחיר שיידרשו לשלם אם ימצאו חוטאים בכך.

וכן ע"פ 10828/04, אלטורי נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

נהג המונית שביקש להרוויח את לחמו בשעות לילה מאוחרות מצא עצמו נשדד, מוכה, חבול ומאויים, ומכוניתו נלקחה ממנו, במעשי בריונות. מעשים כאלה דינם מאסר לא קצר; חובתו של בית המשפט להגן על אנשי עמל, כמו נהגי מוניות, הנותנים שירות לציבור גם בשעות שאינן שיגרתיות, ונחשפים לגחמות זדון של עבריינים.

עוד הבאתי בקביעת המתחם רמת הענישה הנוהגת במקרים דומים, בין היתר בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 1885/07, נאיף הנ"ל, שם אושר עונש של חמש שנות מאסר בנסיבות כמעט זהות למקרה שלפני, ע"פ 4178/12, עוינה נ' מדינת ישראל, שם אושר עונש של שבע וחצי שנות מאסר, במקרה חמור יותר, אך דומה בנסיבותיו וע"פ 2605/12, אלמחתסב נ' מדינת ישראל, שם נקבעו עונשי מאסר של שש שנים וחמש וחצי שנים, במקרה דומה בנסיבותיו.

הפסיקה אליה התייחסתי למעלה נוגעת אמנם למקרים בהם הורשעו הנאשמים בעבירת שוד, ואילו הנאשם שלפני הורשע בעבירות פציעה ונסיון גניבת רכב. עם זאת, מעשיו של הנאשם מקימים את כל יסודותיה של עבירת נסיון שוד, על שלושת החלופות המחמירות הקיימות בסעיף 402(ב) לחוק העונשין: ביצוע בחבורה, שימוש באמצעי פוגעני ותקיפת הקרבן באלימות אגב ביצוע המעשה. התקשיתי עד מאוד להבין החסד אשר נעשה עם הנאשם בבחירת הערכאה הדיונית והוראות החיקוק אשר יוחסו לו - במיוחד דברים אמורים לאור עברו של הנאשם - אליו אתייחס בהמשך.

אדגיש, כי לא אקבע מתחם עונש ההולם עבירת שוד, אשר אינה בסמכותו העניינית של בית משפט השלום - למרות שמן הדין היה לייחס לנאשם עבירה זו ולהרשיעו בה. עם זאת, בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון מלוא הנסיבות המחמירות, המחריות עניינו של הנאשם מעבירת גניבת רכב "רגילה".

לאור האמור למעלה, מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין שנתיים וחצי לשש שנים, וכן פיצוי למתלונן.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1990. רווק. עתיד להנשא לבת זוגו. לחובתו מספר הרשעות קודמות:

בשנת 2008 נדון לששה חודשי מאסר בגין שוד מזוין וקשר לפשע. עיון בגזר הדין מלמד, כי בהיות הנאשם קטין, קשר עם חמישה אחרים לשדוד מונית ולמכור אותה. חלקו באותו ארוע התמצה בנוכחות פאסיבית במונית בעת ששותף בגיר ביצע את השוד.

עוד נדון הנאשם בשנת 2008 לשנתיים מאסר בפועל, שוב בגין שוד מזוין וקשר לפשע. עיון בגזר הדין מלמד, כי בהיות הנאשם קטין, שדד מונית יחד עם שניים אחרים, תוך ריסוס הנהג בגז מדמיע. נסיבותיו של אותו מקרה כמעט זהות לנסיבותיו של התיק שלפני, לרבות שיטת הפעולה ומקום ביצוע העבירה. הדבר רק מדגיש את התמיהה שבהמנעות המאשימה לייחס לנאשם עבירת שוד בנסיבות מחמירות. לטעמי אף מדובר בראיה רלוונטית להוכחת אשמת הנאשם, שכן מדובר במעשים דומים - אך זאת נאמר למעלה מן הצורך, שכן די היה בראיות אשר הוצגו לי כדי ללמד על אשמת הנאשם מעבר לספק סביר, כפי שפרטתי בהכרעת הדין.

בשנת 2013 הורשע הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה ונדון למאסר מותנה.

דין והכרעה

מגוון השיקולים בתיק זה פועלים לחובת הנאשם ומצדיקים השתת עונש הנמצא בצדו העליון של מתחם העונש ההולם: לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות בעבירות זהות, ומכאן שגניבת מוניות בחבורה תוך שימוש באלימות כלפי נהגיה אינה זרה לו, אלא מהווה מבחינתו אפיק הכנסה.

הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו אלא כפר וניהל הוכחות. כמובן שאין בכך משום סיבה להחמרה, אך יש בכך ללמד על העדר הפנמה של חומרת המעשים והעדר חרטה עליהם. גם בדבריו לפני שב הנאשם וחזר על גרסתו, אשר נדחתה בהכרעת הדין, כאילו המתלונן תקף אותו ודרש ממנו דמי נסיעה מופרזים.

בעבר הושתו על הנאשם עונשים מקלים יחסית, והדבר לא הרחיקו מדרכו הרעה. הדבר מלמד על כשלון ההרתעה בעניינו ומחייב מתן משקל רב לרכיב ההרתעה האינדיבידואלית ולהחמרה ניכרת עמו ביחס לעונשים אשר הוטלו עליו בעבר.

הנתון היחיד העומד לזכות הנאשם, בשלו לא מיציתי עימו את הדין, הוא גילו הצעיר יחסית, והתקווה כי בעתיד יתקן דרכיו. אלמלא אלו, לא הייתי מהסס להשית עליו את הרף העליון של מתחם העונש ההולם. עם זאת, אשית עליו מאסר מותנה לתקופה ארוכה, בתקווה שיהיה בכך להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות לאחר שחרורו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חמש שנות מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש מיום מעצר הנאשם 27.7.2014.
- ב. עשרה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת רכוש שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת רכוש שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. פיצוי למתלונן מצליח כהן, עד תביעה מס' 1, בסך 15,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.7.15.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' ניסן תשע"ה, 29 מרץ 2015, במעמד הצדדים.